

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.
Külföldre egy évre 8 ft — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 80 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A regale-ügy.

Kézdí-Vásárhely, 1887. december 6.

(M. Sz. J.) Ismeretes dolog mindnyájunk előtt, hogy a jelen országgyűlés öt évi időtartamának munkaprogramm-jába a regale-ügy szabályozása, a regale megváltásának nehézsége, de állami, mint közgazdasági, egyéni, mint ipari szempontból sürgőssé vált kérdése is fel van véve.

Ismeretes dolog továbbá az is, hogy a kormány e kérdés tüzetes tanulmányozását, a megoldáshoz szükséges adatgyűjtést a legfontosabb feladatai közé sorozta, sőt a pénzügyminiszteriumban szorgalmasan dolgoznak a regale megváltását szabályozó törvényjavaslaton.

Századokra visszamenő joggyakorlat megszüntetéséről van szó; az iparszabadság eszméjének megtestesítése, a szabad kereskedelem szükségességének elismert elve hadat izentek e kiváltságnak; s a kiváltságot élvezni jogosultak, mivel jogaikat kellően értékesíteni nem tudják, szívesen sorakoznak a megváltás szükségességét hangoztatók táborához.

A regalejogosultság labirintjában eligazodni nagyon nehéz. A viszonyok nagyon különbözők. Mások a Királyhágón túl s mások Erdélyben, s Erdélyben sem ugyanazok a vármegyékben, mint a Székelyföldön s a régi Szászföldön, s ezek viszonyai is elütők egymástól, valamint a városokétól.

De talán a regale-ügyet illetőleg oly nehezen tisztázható helyzet sehol sincs, mint városunkban.

A Királyhágón túl talán mindenütt át van vize a limitacio; Erdélyben nagyon kevés helyen s ott is közigazgatási uton, melyre nézve a kuria döntvénye úgy szól, hogy az csak ideiglenes.

A Székelyföldön is igen sok helyen, igen sok községben a regale-jogosultak jogaikról a község javára lemondtak, máshol pedig az érdekeltek maguk adták haszonbérbe külön-külön az italmérési jogot; vannak helyek, ahol a jogosultak együttesen adták haszonbérbe e jogukat.

Van, s talán ilyen a legtöbb város, ahol nem az egyesek, hanem maga a község a kiváltságolt, a regale-tulajdonos. Az ilyen helyeken a megváltás, a rendezett viszonyok teremtménye, a törvény alkalmazhatása könnyebb, de nem ugyanolyan, ahol a regale-jogot nem egykettő, nem tíz-husz, hanem, Isten tudja, hányan gyakorolják, s így a hányan vannak, annyiak érdeke vár jogos ki-elégítést.

A megváltás kérdése azonban már megérett; a törvényjavaslat készül s

azért a helyzettel nekünk is kell számolni, még pedig a maga idejében, nehogy a halogatás tetemes kárunkkal járjon.

A regale-megváltásnál két dolgot kell különösen figyelemre méltatnunk, két dologgal kell számolnunk, hogy a helyzet tisztázása lehetővé váljék. Az egyik, hogy mi képezheti a megváltás alapját, a másik, hogy kik a regale-tulajdonosok.

Az elsőre nézve, a mint a jelekből következtethetünk, döntő körökben már elfogadott vélemény, hogy a megváltás alapját az eddig élvezett jövedelem képezi, t. i. ha valaki a regale-joga után élvezett 50 frtot évenként, az megváltási összeg fejében kell, hogy kapja a kamattal tekinthető összegnek 5%-kal számított tőkéjét. Önként értetik, hogy e megváltási összegből különböző czimeken még lényeges százalék esik le.

Világos tehát, hogy a regale-tulajdonosnak ki kell, elfogadható alakban, mutatni a jövedelmét. És itt van a bökkenő; mert ha attól való félelmében, hogy majd jövedelemadót vetnek rá, valaki eltitkolja a jövedelmét, akkor biztosan csalódik, s azért előre figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy mikor ez a kérdés előkerül, nyíltan és igazán kell nyilatkozni saját érdekükben. Meglehet, hogy lesznek, kiket zavarni fog az, hogy eddig nem vallották be az adó miatt jövedelmeiket; azonban remélhető, hogy az alkotandó törvénynek visszaható ereje nem leendő.

A kérdés itt újra két ágra oszlik, t. i. vajjon azok, kik regale-joggal bírnak és azt élvezik is, ki tudják-e hiteles alakban mutatni évi jövedelmüket, s továbbá, hogy mily arányban részesüljenek a megváltási összegből azok, kik regale-jogosultak ugyan, de jelenben semmi regale-jogot gyakorlatilag nem élveznek s joguk bizonyos holt tőke; továbbá, hogy a kérdéses megváltási összegből mily arányban részesül a város, mint erkölcsi testület.

Bizony nehéz kérdések ezek, s én azt hiszem, hogy az arányosítás kérdését csak akkor lehetne teljes igazságosan keresztülvinni, ha az érdekeltek együttesen, közakarattal legalább 1—2 évre az italmérési jogot haszonbérbe adnák. Ekkor a jövedelem tiszta volna, a megváltási összegnél kár sem az egyeseket, sem az államot, sem a várost nem érné. Ha az érdekeltek nem teszik, hiszem, hogy annak idején a törvénynek kell, hogy ily irányban intézkedjék.

A második kérdés, hogy t. i. kik a jogosultak, ha nem nehéz is, de nem megoldhatatlan. Ez ügyben már történ-

tek a múlt években lépések, s bizonyára nagyon helyes eljárás volna, ha ez ügy keresztülvitelére, kipuhatására a képviselő-testület egy olyan bizottságot választana, melyben a viszonyokat teljesen ismerő egyének lennének. A választásnál különösen figyelembe kellene venni a kort, az összeköttetést és törvényismeretet. Nem kellene a dolgot sokáig halogatni; nem kellene megvárni, míg a törvényjavaslat a ház asztalán lesz, hanem a viszonyok tanulmányozásához és az adatgyűjtéshez mielőbb hozzá kellene fogni, mert különleges viszonyaink behatoló tanulmányozást követelnek, s az ügy oly sok embert érdekel, a megváltás oly szép összegű leendő, hogy az előkészületeket mulhatatlanul megérdemli.

De itt még nem kellene megállni, hanem az adatokat, a viszonyok ismeretéből merített megállapodást közölni kellene városunk országos képviselőjével, hogy az annak idejében értékesítse a város és a polgárok javára. Ne halaszszuk holnapra, a mit ma megtehetünk, s ne várjuk a törvény intézkedését arra nézve, a mit magunk saját szempontunkból célszerűbben tisztázhatunk.

SZEMLE.

Az országházból. A képviselőház december 8-ki ülésén a bélyeg- és illetékekre vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalta, elfogadván azt a részletes vita alapjául. A javaslat mellett szóltak: Dárday előadó, Szivák Imre és Wekerle államtitkár, ki ez ülésen a pénzügyminisztert képviselte. Ellenzéki részből Horánszky, Eötvös Károly, Szendrey Gerson és Apponyi gr. beszéltek. Eötvös határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a t. javaslat vetessék vissza s utasítsák a pénzügyminiszter új, méltányos javaslat beterjesztésére.

Az általános vita befejezése után Dárday előadó polemizál a szónokkal, s megjegyzi, hogy e javaslat alapjául szolgáló törvényt, az 1873-ki megszavazta annak idején Eötvös Károly is. (Zajos derűtség.) Kéri a javaslatnak elfogadását.

Eötvös Károly elismeri, hogy megszavazta azt a javaslatot; természetes, mert akkor azon a párton volt. (Élénk derűtség.) De ők megbuktattak három kormányt, mert nem feltek meg a pénzügyi követelményeknek; ők buktatták meg és nem Tisza Kálmán és Ghyoczi Kálmán. Beszéde folyamában érdekeltséggel vádolja az államtitkárt. A közbeszóló Hegedüs Sándornak azt mondja, hogy az ügyvéd honoráriuma semmiképp sem oly nagy, mint azon szolgálatok ára, a miben ő részesül.

Ez a nyers, goromba támadás általános méltatlankodást idézett elő.

Az ülés végén Fenyvessy Ferencz interpellált az intendáns-kérdésben. Br. Orczy belügyminiszter erre kijelenté, hogy Keglevich intendáns most jobban benyújtotta lemondását, melyet a miniszter el is fogadott.

A választ úgy az interpelláló, mint a ház tudomásul vették.

A francia elnökválasztás.

A lemondás. A kamara decz. 2-ki ülését d. u. félhárom órakor nyitották meg. Az ülés megnyitása után siri csend állt be. Floquet, a kamara elnöke, törte azt meg, ki néhány bevezető szót mondva, felállt helyéről és felolvasta Grévy üzenetét. A ház az üzenetet nagy figyelemmel hallgatta és mély, csönddel fogadta. Végre Floquet kijelenté, hogy az elnökválasztó kongresszus szombaton fog Versaillesben összeülni. A képviselők „Éljen a köztársaság!” „Éljen Franciaország!” kiáltások közt oszlottak szét. Az egész ülés csak félóráig tartott.

A tüntetések. Mult pénteken nagy utcái tüntetések voltak Páris utcaiban. A kamara ülése után mindenféle tömegek gyűltek össze, melyek helyenkint szembeálltak a rendőrséggel.

A lemondás után. Grévy pénteken este 8 órakor hagyta el az elysée-i palotát és a Jena-utcában levő saját palotájába költözött, hol ezután leányával és vejevel lakni fog. A délután folyamán a kormány tagjai vettek búcsút tőle. A diplomáciai kar is megjelent s a követek egy e czélra kitett könyvbe írták neveiket, a nélkül, hogy Grévyt személyesen meglátogatták volna. Ezt az etikeet kívánja így. Grévy este 8 órakor jött ki a palotából.

A congressus ülése. Az elnökválasztó congressus szombaton (decz. 3-án) tartotta meg Versaillesban ülését. Az ülést d. u. 2 órakor nyitotta meg Leroyer, a szenatus elnöke.

Az alkotmány értelmében a congressusban semminő vitának helye nincsen. A szélső elemek mindazonáltal megkisértették, hogy vitát idézzenek elő.

A szavazatszedést 2 óra 15 perczkor kezdték meg. Az első szavazásnál egy sem kapott absolut többséget. A másodiknál Sadi-Carnot 616 szavazattal a köztársaság elnökévé választott.

Párisból írják: A Rouvier-kormány decz 4-én este benyújtotta lemondását Sadi-Carnothoz. Az elnök kifejezte köszönetét a miniszterek hazafias odaadásáért.

Németország és Oroszország nagykövetei, a külügyminiszter előtt, kormányaik nevében kifejezték megaláztatásukat a válság szerencsés megoldása fölött.

A német kormány jónak látta a különféle gabonanemekre nézve nemcsak javaslatot terjesztetni a törvényhozás elé, mely az illető fogyasztási cikkek értéke által egyáltalában nem indokolt jelentékeny vámemeléssel terheli azokat, hanem egyidejűleg adminisztratív uton meg is szüntette az addig érvényben állott gabonavámokat s azok helyett a javaslatba hozott magasabb vámdíjakat léptette életbe. Jóllehet ez az intézkedés első sorban a német kereskedelmet és a német fogyasztást sújtja, mindazonáltal elvitáztatlan, hogy ezáltal Ausztria-Magyarország kivitele is nem kis mértékben károsul. Ennek dacára — írja a »Bud. Corr.« — az osztrák és a magyar kormányoknak nem áll eszköz rendelkezésükre arra nézve, hogy ezen intézkedés hatását elhárítsák, vagy akár csak eny-

hithessék is. Mi a német kormány ezen intézkedéseit, bármennyire károsak is legyenek reánk nézve, sajnos, nem akadályozhatjuk meg s legfennebb oszakis azon kellemetlen eszközök áll módunkban alkalmazni, hogy hasontermészetű intézkedésekkel sujtjuk Németország kiviteli czikkeit.

A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet közgyűlése.

Folyó hó 4-én folyt le humán intézeteink e legkiválóbb, feladata, céljához képest legmagasabbikának évi működéséről számot adó rendes közgyűlése. Az alapítók és tisztviselők nagy számán kívül az intelligencia is szépen volt képviselve. Ott láttuk: Ponori Sándor kir. törvényszéki elnököt, Benedek István honv. őrnagyot, Szentiványi ügyészt, Móser Henriket, Gr. Mikes Benedekné, Br. Szentkereszty Irén ő méltóságaitak stb. A gyűlést az intézetnek fenkölt szellemű, fáradhatatlan tevékenységű elnöke Br. Szentkereszty Stephanie vezette lelkes kitartással.

Első pontja volt az elnök Báróné által magasodas odaadással elmondott megnyitó beszéd, mely emelkedettségénél, csinoságánál fogva általános tetszést vívott ki s örömmel ragadjuk meg az alkalmat lapunk szük keretéhez méltóan is arra, hogy ezen programot képviselő derék beszédet olvasóinkkal megismertessük.

Ime, itt adjuk az alábbiakban:

Tisztelt közgyűlés!

Legyenek mindnyájan szívesen üdvözlölve, kik a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet mai rendes közgyűlésén megjelenve, ez iránti érdeklődésüknek látható jelét adták.

Ismét lezajlott egy év és pedig Isten segédelmével már a 15-ik intézetünk életéből. A ki létesítése óta beható figyelemmel kísérte annak minden mozzanatát, el kell ismernie, hogy évről-évre fokozatosan haladt rendeltetése nagy és nehéz célja felé. Óriási munkának jogosan nevezhető ez el, melyet az árvaháznak nem csak egy állér nélküli létesítése, hanem feladatának teljes mérvben megoldása által magunk elébe tűztünk. Csak is a jó Istenben helyezett azon rendíthetetlen bizalmunk, hogy az ily igazi önzéstelen jó cselekedetekre hathatós áldását árássa, képes számtalan küzdelmeinkkel szemben újabb-újabb erőt kölcsönözni azok legyőzésére.

Teljesen elhagyott gyermekekből hasznos, becsületes, erkölcsös nőket nevelni a társadalomnak, mindenesetre óriási feladatnak nevezhető, s ha évről-évre haladás is mutatkozik, nagyon sok idő igényeljük, míg az árvaházi intézet teljes mértékben elérli azon végcélát, melyet elájébe tűztünk. Remélve ohajtom, hogy ezen örömet mindnyájan elérjük. Tényekkel fogjuk akkor megcáfolni azon sok alaptalan, rossz indulatú, rágalmaszások, melyeket ez intézet keletkezése óta (minden bevehető ok nélkül) ép azok hangzattal, kik legkevésbé foglalkoztak az árvaházzal, hogy t. i. kisasszonyokat neveltünk az árvákól, kik nem fogják hivatásukat betölteni stb. stb.

Isten előtt felebarátokról rossz híreket terjesztani, vétek, de kétszeresen az egy ily jótékony intézettel szemben. A ki fáradságot vesz magának intézetünket behatóan megtekinteni, tapasztalni fogja, hogy ott korántsem nevelünk kisasszonyokat, hanem munkás leányokat, kik kis koruktól kezdve mindennemű házi s gazdasági teendőket végeznek. Mindenfelől hangzik a rossz erkölcsű, hűségtelen cselédek iránt a panasza, miért is elhatároztuk ezen hiányt idő folytán árvaházunktól kitelhetőleg pótolni s e végre meg is tettük a szükséges beosztást, hogy onnan jó szakácsnők, mosónők, belső leányok, varrónők, iparosnők kerüljenek ki és mindenek felett megbízható, hűséges, erkölcsös leányok, mi által a társadalomnak rendkívül hasznos szolgálatot fogunk tenni.

Ennek keresztülvitelére azonban, mint minden egyébnél, a tagok összesített anyagi s szellemi segítségére van szükségünk, mire ismételt mindnyájukat együttesen és egyenként felkértem szavaimnak egész meglevél. Vegyék fel megújult erővel, megújult buzgósággal a megkezdett munkát s bizonyítsák be, miszerint nem szalmatűz volt lelkesedésük, hanem azon benső, vallásos érzületnek kifolyása, mely minden alkalomkor kész örömmel teljesíti az irtalmasság jó cselekedeteit Isten akaratából s neki tetsző módon.

Az árvaháznál keletkezése óta a takarékosság volt a jelszó és annak is kellett lenni annál is inkább, mert sokkal több árván segítettünk, mint azt annak kis alapítójának meg-

birná; következképp több a kiadásunk, mint a bevételeink. Soha eléggé meg nem hálálható köszönet Trefort miniszter ő nagyméltóságának, ki a deficitet évről-évre a szükséghez képest fedezni kegyeskedett. Nekünk azonban szoros köteleességünk az árvaház tökéjét évről-évre akként gyarapítani, hogy az minden kedvezőtlen eshetőségkel szemben biztosítva legyen.

Ismerek egy kuforrást, melyből eddig még nem merítettünk s a mely pedig minden más intézetnek egyik fő jövedelmét képezi. Ez t. i. az intézetnél rendes tagság létesítése, mely eddig teljesen hiányzott, mi által a tagok kötelezik magukat 2 forinttól 5 forintig aláírt összeget 6 éven keresztül pontosan befizetni, és ép ezen tagsági díjakból más egyleteknél évenként sok száz forint jövedelem foly be, a nélkül, hogy az illetők azt megéreznék. Nem kétem, lesznek többen olyanok Kézdi-Vásárhelyt s vidékén is, kik részt nem hajlandók, részint pedig más intézeteknél tettek alapítványokat, azonban készek lesznek legalább évenkénti 2 frrtal az árvaház rendes tagjai sorába belépve, jövedelmét előmozdítani, s ezen csekély összegek összesítése fog mentől több elhagyott szegény árván segíteni.

Jelen viszonyok között semmi más módot nem ismerek és nincs is, mely által árvaházunknál a hiányt képező jövedelmet ki lehessen teremteni. Teljes bizalommal fordulok ép azért az illetőkhöz és kérem, tömörüljenek mentől számosabban aláírásaikkal a kiküldendő tagok iverre, meggondolva ezen tagsági díjaknak nem csak anyagi, hanem azon szellemi hasznát is, melyet a közelebből megerősített alapsabályaink a rendes tagoknak nyújtanak, azon jogokat és előnyöket biztosítva nekik, mint az alapítók, t. i. a közgyűlésekbe meghívhatnak, azok tanácskozásiában szavazati joggal bírnak és belőlük, mint az alapítók, választatnak a tisztviselők.

Mindenek felett azonban minden igazi vallásos érzéssel gyakorolt jó cselekedetnek sarkpontját az kell képezze, hogy általa a legjobb atyánknak, Istenünknek szent akaratát cselekedjünk, ki az ítélet nagy napján ezen talentumokat fogja tőlünk számba venni, nem pedig a földi javaink sokaságát. Vajha mindenki naponta meggondolná ezen igazságot a helyett, hogy idejét, erejét és minden gondolatát csak abban összpontosítaná, hogy mentől több vagyonat halmazzon össze. Nem azért azonban, hogy mentől többet áldozzon szenvedő felebarátjának, hanem hogy vele hű pompát, pusztá fényt tüzzön, vagy pénzt pénzre rakjon, nem gondolva meg, hogy mindez a siron túl itt hagyjuk s a tökéletes boldogság hazájában csakis jó cselekedeteinket visszkü magunkkal; ezek azon hervadhatlan virágok, melyekből össze állított koszoru már itt a földön is örökre díszítendő a sirhalmokat, az örökkévalóságban pedig megfeszített lelkeik felett örök fényben fog tündökölni.

Ha szavaim nem kiáltó szóként hangzanak el a pusztában s mindenki tehetsége szerint járulna az Egke Ura szent adója: a valódi jó cselekedetekhez, akkor Hárcsázmegyeiben rövid időn nem lenne árva, kit ne fogadhatnánk be árvaházunkba. Adja Isten, hogy ugy legyen! Mely legmelegebben érzett ohajjal a „Háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet” mai rendes közgyűlést megnyitottam nyilvánítom.

(Folytatása következik.)

Utí jegyzetek.

(Montreuxtól Budapestig.)

Báró Szentkereszty Irene-től.

(Folytatás.)

Mailandnak mindössze 80 temploma. Nevezetes a „Brera”, mely az akadémia könyvtárát képezi s 170,000 kötet könyvvél bír. Igen szép a „Scala” színház is; az „Ospedale Maggiore” (főkörház) egyike a legnagyobb kórházaknak, Olaszországban pedig az első. A mi aztán Mailandban még feltehető s szinte egész Olaszországban a legszebb, — a mivel pedig igen sok van mondva — az a „Campo Santo” (temetkezési hely).

Szebbnél szebb, gazdagabbnál gazdagabb életnagyságu márványszobrok tűnnek szemünkbe kimondhatlan változatosságban. Egész családok emlékszoibai képeznek köztük csoportozatokat. A legkifejezetlenebb allegorikus képletekben látjuk, mily magasodas gondolatokat örökített meg egy-egy hírneves művész magasfoku művészete segítségével. A kövön keresztül mintegy hozzánk sugárzik a művészt szikrájának melegsége.

A tikasztó hőség dacára nem voltunk képesek növéremmel ezen elragadó helyet

elhagyni. Leküzdve a fáradságot s bágyadságot, megálltunk egy-egy kiváló csoport előtt s szeméinket nem bírtuk levenni róla. Annaira áthatja az embert ott az a mennybeli béke, mely átlenyi annyit lenyűgözök nyughelyét! Ezek egykor egymásért élve, egymást híven, önfeláldozóan szeretve, a siron túl is együtt kívántak pihenni. Az egymás iránti végtelen, ragaszkodó szeretetet a szobrok által ohajtották kifejezni addig is, míg a Mennyei Atya egy napon megint egyesítendi őket. Megvan itt, mi a nagy temetőben oly ritkán látható, nemcsak a gazdagnak remek emléke, de a mi olyan szép, megvan azok mellett a szegénynek is egyszerű bár, de csinos, izléses s egészen egyforma kis márványkeresztje. Azon kiválóan ritka temetkezési helyek közé tartozik ez, melyek ugy szólva elfeledtetik az emberrel, hogy a látottak, a mindnyájunk előtt álló halál iránt borzalmat érezzünk, keblünket egy eddig ismeretlen megnyugvás hatja át; az enyészet rettenetes gondolatát mintegy feledtetni igyekszik s gazdagnak és szegénynek egyformaságát tünteti fel az által, hogy meggyőző bennünket, mikép az utóbbiak sincsenek elhagyatva.

17-én reggel megtekintettük a „Brera” könyvtárt és a képtárt. Utóbbiban néhány nagyon szép kép van. Legkitűnőbbnek állítják a „Mária eljegyzését” Raphaeltól. E kép sok ezer példányban lefényképezve, a világ minden nagy városában látható, természetesen kisebb mérvben a németországiakban. Elöl van Szt. József és Mária szép alakja, a háttérben mások és oldalt a régi hagyományos fiatal ember, ki az eljegyzés alkalmával el keil, hogy törjön egy pálcát. Ép azon perczet örökítette meg a lángelméjű Raphael, midőn a fiu egyik térdét kiséssé felhuzva, a törésre kettéhajlítja a pálcát. Megkapó, élethű jelenet. Megható különösen a szent szűznek igazán tulvilági szende kifejezése. Hosszu szakállu, tekintélyes alak szép klasszikus vonásokkal a pap is, ki a szertartást végzi.

Innen tovább haladva, megtekintettük a másik könyvtárt, mely „Ambrosiana” név alatt ismeretes.

Innen szívünk visszavonzott ottilétünk alatt harmadszor a domba. Ezuttal azonban nem a belsejébe mentünk, hanem a fedélzetre, honnan elragadó kilátás nyílik. Oly gyönyörűen van minden egyes virág a földézet fehér márvány ékítményein kifaragva, hogy nagyon érthető, midőn a mailandi olasz büszkén tekintve fel édes szülővárosa ezen remek monumentumára, a dom fedélzetét „virágos kert”-nek nevezi. Nem győztünk bámulni.

Fivérem Ferencz Mailandig jött Budapestről előnkbe, s így most hárman élveztük Mailandtól hazáig Olaszhon remekeit, s fokozódott élvezetem az által is, hogy kedves testvéreimmel együtt gyönyörködhetünk a természet és művészet nagyszerűségében; mert igaz marad ama német mondás, hogy: „Getheilter Schmerz ist halber Schmerz, getheilte Freude ist doppelte Freude.” (A megosztott bánat félbánat, a megosztott öröm kétszeres öröm.)

A dom tetején a legszebb, virágokat és még veteményeket is ábrázoló faragványok láthatók. Diszítést és általában mindent megtekintve, örömmel telt szívvel és az élvezettől felvidámul kedélyvel szálltunk le a magasból, hogy Mailand közevét tovább taposunk. Kényelmes lapos grádicsok vezetnek — kevés kivétellel — a templom tetejéig, aztán apróbb, de nem túlfáradtságos (mint pl. a római Szent Péter szédítő magas keskeny lépcsője) rövid grádics vezetett a legfelső elérhető pontig. Itt még szabad a tetőig menni. A Szent Péter temploma tornyán, Pisa magas tornyán, a florenzi dom tornyán stb. tilos, és vékony rácsal el van kerítve a kereszt előtt levő kis darab helye a torny belsejének. Ez intézkedés azért van, mert a kíváncsi közönségből néhányan — elragadtatásban és a gyönyörtől való káprázatban a helyes irányt eltévesztve — elszedültek s borzasztó módon lették ott halálukat a magasból való lezuhanás által.

Isten óvjon mindenkit ily borzasztó haláltól! Csak borzadva tekinthet le az ember

a dom tetejéről, hol a kis rács figyelmezteti, mily rémitő veszélyben forogna bárki is, ha a keresztig volna szabad hatolni!

(Folytatása következik.)

A gyermek-istenitisztelethez.

(Folytatás.)

És most elmondhatjuk, hogy nevelni annyit tesz, mint a gyermeket emberré tenni; a gyermekben szunádó tehetségeket fejleszteni, növesztetni, gyakorolni; őt a méltóságának megfelelő színvonalra emelni; „az embert, a gyermeket — sok fáradsággal — emberré”, azzá tenni, mivé Isten tette az első embert a teremtés pillanatában, vagyis hogy az Isten tökélyeinek, dicsőségének és méltóságának visszfénye legyen.

Isten pedig igazság, jóság, szépség. A nevelés tárgya tehát nem lehet más, mint az igaz, jó és szép. A nevelés célja: ezeknek fejlesztése és e törekvés útjába álló akadályok elhárítása.

E szerint a nevelés nem emberi, hanem isteni mű; az alapfogalom szerint mintegy folytatása Isten teremtő munkásságának a legszebb hatáskörben: a lelkek alkotásában.

Ime, mily fenséges eszme, mily magasodas gondolat, mily méltóságos állás: nevelőnek, tanítónak ienni ezen alapfogalomban!

A mely tanító e magaslatra fel tud emelkedni, e hatalmas tényezővel le tud számolni, az tisztában van azzal, hogy a nevelés-tanítás isteni mű lévén, annak vallási alapon kell nyugodnia és mozognia. Az, ha még némelyek meg is ütköznek benne, de határozottan lép fel annak tudatában, hogy a nevelésnek tulajdonképeni alapját Isten vagyis a vallás örök eszméje teszi ki, s hogy „a vallásosság ott és akkor kezdődik, a hol és a mikor az ember cselekvési körében számba veszi Istent és az ő szent akaratját”. Minden ezzel ellenkező elmélet a gyermek boldogtalanságára és a nevelő szegényére vezet. De nevelni annyit is tesz, mint a gyermeket arra képesíteni, hogy mint egyik felnőtt tagja a társadalomnak, az élet minden mozzanataiban Isten képmását juttassa érvényre önmagában.

A nevelésnek e szavakban adott fogalma az, mely ma sokakat elbódított a tanítás terén. Hosszas lenne e tárgyra kitérnem. De az alábbiak még jobban megvilágítják azok szomorú tévedéseit.

Nincs és nem létezett valamine való ember, ki a nevelés szükségességét és jogosultságát tagadásba vette volna. De a fentebbiek alapján is bárki beláthatta, hogy a nevelésnek a vallás törvénye alapján vagyis egyedül csak a megváltott emberiség ölen van létjogosultsága. De azon szükségességet sem lehet eltagadni, hogy a nevelésnek olyanannak kell lenni, mely a gyermekből teljesen kész, egész embert adjon a társadalomnak. Hogyan történik ez? Ha a gyermeknek valamennyi tehetségei kifejtetnek. Kérdés tehát, hogy minő tehetségei vannak a gyermeknek? Testi, értelmi, erkölcsi és vallási tehetségei. E tehetségekben kell az igaz, jó és szép, mint az isteni tökélyek visszfényét ragyogóvá tenni. A nevelőnek e tehetségeket kell egyenként és összesen, egyformán, kellő összhangzatban kifejteni, erősíteni, ápolni. Azért egyoldalú, elhibázott, félszeg, nem keresztény, nem Isten eszméje, akarata, nem az emberiség rendeltetése, társadalmi elhivatása, célja szerint való azon nevelés, mely az embernek akár csupán a testi, akár egyes egyedül az értelmi tehetségeit, akár a kettőt együtt a vallás-erkölcsi képességek mellőzésevel és elhanyagolásával öleli fel, vagy azokat nem egyformán, összhangban gondozza, fejleszti és ápolja.

És itt rá kell mutatnom már Gyöngyösi ur beismerése szerint is a mai népoktatási törvény azon egyoldalú, elhibázott s a magyar néptanítástól félrevezető ferde intézkedésére, mely a neveléstől a vallásoktatást elszakította és a tanítóságnak képesítvényéből a hitágazatokból való szakcszerű képesítésnek szigorú követelését kihagyta.* Vagy

* Hiszen ezzel csak a felekezeti autonómiáját respektálta. Szerk.

s a tanítót, mint egyszersmind nevelőt, a nevelés tulajdonképeni teréről, a szivképzésről, leszorította, s mert a különböző hitfelekezetekhez tartozó növendékei előtt a vallás és erkölcs alapelveit és elemeit fejtegetnie „sem a törvény, sem az okszerűség“ nem engedvén meg, csupán az ember fennebb irt négy tehetsége közül a testi és értelmi képességek — tehát a félemler — fejlesztésére van utalva. Mi ez, ha nem egyoldalúság és ferdeség? Lám, lám! hol itt az Isten-eszme, akarat? Hol az egyformaság, összhang a tehetségek fejlesztésében? Vagy a hitoktató illesse azokat össze egy pár heti óra alatt, vagy meleg vasárnap délutánonként? Ez theoria.

De itt felvethetnők még azt a kérdést is, hogy a ki a nevelő-tanítói pályára szánta magát s az innen ránevezülő feladatának Isten lelke szerint, ki nélküli nem használta, hanem rombolta, — tehát nem kenyérkeresetből — meg akar felelni, miért ne szeretne „a hitágazatokból szakszerű képesítést“ saját hitelvei szerint a 6—15 éves növendékekre nézve, vagy azon tantárgyakkal párhuzamban, mint a melyekre képesítést nyer? Vagy a tanítónak már nincs szüksége a vallás-erkölcs-tudásra? Vagy tán a vallást és erkölcsöt nem lehet ép úgy elsajátítani, mint a számtant, természetant, rajzot, történelmet stb.? Vagy a törvény nem kíván a vallás és erkölcsből képesítvényt?

Ha igen, akkor minden tanítónak tudnia kell vallása alapelemeit s így abból alapos oktatást is adhat. Vagy nem kíván s akkor a törvény egyoldalú, hiányos, mely az emberi szívet paragon hagyta, vagyis nem gondol az ember erkölcsi és vallási tehetségeivel, nem a vallással és erkölcsiességgel s ekép a család és társadalom alapjával és létével.*

Tagadhatlan, hogy a tanítókra nézve a vallás-erkölcstanból való szakszerű képesítvény kérdése is a közös vagyis felekezeten iskolarendszerrel merült fel. S igaza van Gyöngyösi urnak, midőn azt mondja, hogy a közös iskolában „a különböző hitfelekezetekhez tartozó növendékei előtt a vallás fejtegetését sem a törvény, sem az okszerűség nem engedik meg“.

Eljön az idő a »szabad iskolák«-kal, midőn azt fogják sürgetni, hogy adják vissza mindenkinek: katolikusoknak és felekezeteknek, a maguk iskolájukat.

Csak akkor fogja „a magyar néptanítóság“ az Isten eszméje szerint nagy és fontos feladatát megoldani; „a gyermekek lelkében a vallásosság és erkölcsiesség felébresztését és tovább fejlesztését“ istápolni s ezt nem „a nemzetes nevelés mellett“, hanem a nemzetes nevelést a vallás-erkölcsiesség alapján egymástól elválaszthatatlanul, egyformán, összhangban eszközölni, érvényesíteni. Sem nemzeti, sem más irányban nem lehet helyesen nevelni vallás-erkölcsi alap nélkül. A ki gyermekneveléssel foglalkozik, annak százszor és ezerszer meg kell gondolnia, hogy ő Istennek és az ő egyházának segédtestje a nevelés isteni eszméjének valódisága folyamában; hogy isteni munkát végez s mint ilyennek, Istenből kell kiindulnia, Istenben és segítségével haladni és Istenben vegződni. A ki ellenkezőleg cselekszik, szétszór és rombol s a rossz következményekért roppant felelősségnek teszi ki magát Isten és az emberiség előtt.

f.

V i d é k.

Kovácsna, 1887. december 4.

(Fillérestély. — Gyász-istenitisztet.)

Az orbai fiók vereskereszt-egylet november 30-án fillérestélyt rendezett. Ez volt jelen év telén az első fillérestély, s dacára, hogy ez este bucsu-vaacsorral rendeztettek, jól sikerült ez estély is. Sylvester Károlyné háziasszony és Deák Klára házi kisasszony élvezetessé tették a szép társaságra nézve az estélyt.

Bitai Mózes egyleti és kaszinói jegyző felolvasást tartott. A humoros felolvasás a különben is élénk társaságra jó hatást gyakorolt és köztetszésben részesült.

* Biz ez egy kis és furcsa okoskodás.

Szerk.

Miskolczy Ferencz pávai birtokost deczember 4-én nagyszámu rokonok és barátok kíséretében temették el.

A közszertet és tisztelgetben állott derék hazafi és egyházmegyei képviselő végtsztele érdemeihez méltóan folyt le.

Benkő Gyula kovásznai ev. ref. lelkész a háznál szép és szivreható könyörgést mondott. Bodor János zágoni lelkész a pávai köztemetőben csakhamar egymásután másodikban fakasztotta könnyekre a vidéki szomorú gyülekezetet elragadó ékesszólásával. Szépen átgondolt orációját bibliai adatokkal spékelve a természetből merítette és találóan alkalmazta az elhalt hosszas életének főbb vonásaihoz.

Donáth József egyh. megyei gondnok ur, valamint a kir. járásbíró és szolgabírói hivatal személyzete, papság és a vidéki értelmiség bánatos részvételt adtak jelét annak, hogy néhai Miskolczy Ferencz több volt, mint közönséges ember. Nyugodjanak csendesen porai!

X.

Különlék.

— **Filiérestély.** A kézdívásárhelyi jótékony nögyesület mult szombatán tartotta meg az idei utolsó fillérestélyét, melynek fényes sikeréről mi sem beszél ékebben, mint hogy 20 kros belépő díjakból összesen 45 frt folyt be. Annyi szép és csinos hölgyet ritkán láttunk együtt egy estélyen, mint a main; mintha csak a városi és vidéki szépek találkát adtak volna egymásnak. A műsort Jancsó Mari k. a. szép és értelmes szavai nyitotta meg, mit Dobay János rendörkapitány, lapunk szerkesztőjének humorisztikus felolvasása követett. Ezzel véget ért a rövid program, hogy helyet engedjen az obligát táncnak, mely éjfél után 2 óráig tartott olyan aranyos jó kedvvel, minőt csak fillérestélyeken szoktunk látni. A kitűnő mulatság rendezői Nagy Lajosné, Keller Gézané, Geréb Gizella urhölgyek és Csizsár Sándor ur voltak, kik igazi buzgósággal s utánzásra méltó szívesseggel gyakorolták tisztüket. Felülfizettek ezen estélyen:

Keller Géza, Nagy Lajosné, Benedek István őrnagy, Bárd Szentkereszt Stephánia 1—1 frt, Csiki József ügyvéd, Dobay János rendörkapitány, Tóth Géza, Kiszalbach Károly, Hinknikél János 80—80 kr, Szőcs József polgármester, Benkő Napoleon, Fejér János, Muntány György 60—60 kr, Márton Mari, K. Csizsár József, Kolonics Gizella, Fejér Antal 40—40 kr, Sinkovics Ottó, Spitzer Dávid 38—30 kr, Nagy Dénesné, Kovács Aronné, Bedő István, Szilágyi Ferenczné, Pongrácz Jánosné, Tóth Mihályné, Szabó Mózesné, Tóth Gézané, id. Tóth Istvánné, Kiss Zsigmond, Kovács János, ifj. Benkő István, Kelemen Elek, Sándor Kálmán, dr. Sinkovics Aurél, Szentiványi Kázmér. Pető József, Kocsis K. János, Dávid István, Szenkovics Jenő, Albert Albert, Barcsa Miklós, Nagy Károly, Csizsár Sándor 20—20 kr, Szentgyörgyi József, Kun Béla, Potoczki Pál, Török Samu, Osztján L., Tóth Béla, Nagy Gyula 10—10 kr.

— **Halálozás.** Léczfalvi Gyárfás Albert 67 éves korában folyó hó 6-án hosszas szenvedés után Bitán elhunyt. Temetése 8-án lesz. Béke poraira!

— **Mulatság.** A karácsonyi ünnepek alatt fényes mulatság fog rendeztetni az árvaház javára. A mulatság két napot fog igénybe venni, ugyint deczember 27. és 28-ik napjait. Első napon jelenetek lesznek a Megváltó születése idejéből, a második napon meg társasestély. Ezen mulatságról szóló részletes programot nem sokára közölni fogjuk.

— **Szinészet.** Völgyi O. József szintársulata által Gyergyó-Szentmiklóson nov. 29-én előadott »Ördög naplója« cz. 3. felvonásos francia vigjáték a közönség részéről teljes meglegedésben részesült. Többszöri kihívásban és tapsban részesültek: Némethy Lilla (Marie) és Rajz Ödön (Robin de Bois), kik szerepeiket sikerrel oldották meg. — Deczember 1-én »Marcsa, az ezred leánya« 3 felvonásos énekes népszimű adatott telt ház előtt. Az előadás közepesen tűtött ki. Jól énekeltek Tolnayné és Kolozsvári. Völgyi a vén őrmester szerepében remekelt.

— „Irodalmi Értesítő“ czimmet havi folyóirat indult meg Budapesten. A folyóirat

a könyvpiacon ujdonságait regisztrálja s a hazaiakon kívül megemlékezik a külföldi kiadválók irodalmi termékeiről is. Szerkeszti Szana Tamás. Ajánljuk az irodalompartólók figyelmébe.

— **A közoktatás statisztikája.** Tele van érdekes számadatokkal a közoktatásügyi miniszter jelentése a közoktatás állapotáról. Itt adjuk az érdekesebb adatokat. E szerint az 1886—87-diki tanévben középiskola volt összesen 178 s ennek 42.120 látogatója. Érettségi vizsgálatot tett ebből 1933. A felsőbb tanintézetek közül a budapesti egyetemen volt az első félévben 3593, a másodikban 3319 hallgató. Szerencsésen vizsgálatot tett 1855, szigorlatot 1617. A kolozsvári egyetemen volt 502 hallgató, szerencsésen vizsgázott 242, szigorlatot tett 241. A József műegyetemen volt az első félévben 619, a másodikban 539 hallgató. A népiskolákról szóló kimutatások még csak 1885—86-ról vaneak teljesen összeállítva. A népiskolák száma ekkor volt 16417, tanköteles gyermek 2,324,435, ezek közül iskolába jött tényleg 1,870,083 gyermek, 33,624-el több, mint az előző esztendőben.

— **Nagy földrengés.** Rómából írják a hó 5-ikéről: Az ország egy részében az éjjel nagy földrengés pusztított. Bissignano, Paria, Sanmarco, Argentano, Rogiano, Gradona és Cosencában erős földrengések voltak. Cosencában eddig 25 halottat találtak a romok között. Ezenkívül tömérdek a súlyos sebesültek száma. Négyezer ember hajléktalan. A házak legnagyobb része romba dült. Egy plebánost az összeomló templom maga alá temetett. A lakosság mindenütt menekül. A nyomor iszonyu.

— **Az „Ország-Világ“** 49-dik száma igen érdekes tartalommal és szép képekkel jelent meg. A közlemények közül kiemeljük: „Tanárky Gedeon“ László Mihálytól, „Eljősz-e huzam?“ költemény Radó Antaltól, „Magyarok a keleten“ Sármay József dr.-tól, „Téli rega“, elbeszélés Tutsek Annától. „Az utolsó Ottenstein“ Ocskay Gusztávtól, „Leila“ Rangabé regénye, „Az Arany-szobor-pályázat“ Kacziány Gézától, „Eteleink és Italaik hőmérésklete“ Sztérynyi Hugó dr.-tól, „Heti tárcza Székely Huszártól. — A képek közül fölemlítjük: Tanárky Gedeon arcképét, „A megszeppent lovag“, az Arany-szobor pályázat öt mintáját, „Kairói képek“, „Élet-halál harca“ stb. Végül az éleken szerkesztett rovatok s a borítékon „Egy kósar apróság“ czimen szórakoztató olvasmány.

RÖVID HIREK.

Ninos kőfaragó. Az új országház építő bizottsága az építésnél szükséges kőfaragómunkákra beérkezett ajánlatok közül egyet sem talált elfogadhatónak s már vissza is adta a bánatpénzeket. — **Romániában** Cozia mellett nagy római fürdőt fedeztek fel. Eddig 20 nagy helyiséget ástak ki. — **Veréb-kongresszus.** A budapesti állatvédő-egyesület az Erzsébet-téren elszaporodott verebek ügyében a napokban ült össze s egyhangulag elfogadta Herman Ottó javaslatát, hogy a fákra akasztott tüvegcsengőkkel próbálják meg elriasztani a verebeket. — **Gladstone kézirása.** Egy londoni vászonkereskedő évek óta zaklatta Gladstonet, hogy tiszteleg meg őt keze irásával. Végre Gladstone rászánta magát s írta ezeket: „En Gladstone William bizonyítom, hogy Blount Tamás londoni vászonkereskedő párját ritkító toladó fizkő.“ — **Lázadó elefántok.** Karkovban a napokban a központi börtönt éjnek idején elefántok rohanták meg. Az óriási állatok egy állatsereglet vasútra szállítása alkalmával szabadultak meg. Az állatok alig tudták megfékezni a felbőszült állatokat. — **100,000 frtot** nyert a Bazilikasorsjegyek legutóbbi sorsolása alkalmával egy budapesti szegény mosónő. — **Borzasztó halállal** mult ki nem rég két kath. hittérítő Bolívia délamerikai köztársaságban. Félvad indiánok lecsillapítására küldötte ki őket a kormány, de azok elfogták s szilaj lovakhoz kötözve, hurcolták halálra a szerencsétleneket. — **Székesfehérvárról** egy excentrikus kisasszonytól a minap egy tárczaocikk jelent meg, melynek élett egy nő magára vette. A sértett nő fivére felszólította az írónőt állításainak visszavonására, s miután a kisasszony ezt megtagadta, a fiatal ember a püspöki palota előtt fényes nappal kétszer arczul ütötte. — **9,358,433 hektoliter** fok szesz termeltett Magyarországon október havában, mely után 1,029,428 frt adó iratott elő. E termelés jóval meghaladta az ez év előző hónapjainak termelését. — **A szegedi szeszgyár**nak egy fiatal vegyész kitalálta egy új módját annak, miképen kell a legfinomabb szeszt előállítani. Találmányát az országban hasztalan kintálván eladásra, azt egy amerikai dugaszedő szeszgyáros megvette és a

mellett még szerződtette is óriási, állítólag 120,000 dollár évi fizetéssel üzletvezetőnek. — **Budapesten** a „Caritas“ jótékonyági egyelet „koldulás elleni pénztárt“ nyit. A ki tagsági díjat befizeti, egy czimtablácskát kap, melyet ajtajára felszgezhet, a koldusokat pedig utasítja a „Caritas“-hoz. — **Balázs Gábor** honv. min. irodatiszt, néhai Balázs Sándor testvéröccse, a budapesti temetőben föbelötte magát. Bátyját busulta, ki ez előtt pár hónappal lett öngyilkos, s ez vitte a végzetes lépésre. — **Bécsben** dr. Benedikt megvizsgálta egy rablógyilkos agyvelejét s azt teljesen olyanannak találta, a milyen a vadállatoké szokott lenni. — **Az abisszini**ai hadsereg csizmaszükségletét a napokban vásárolták be Adenen. Nagy volt a csizmiadiák öröme, de nem sokáig tartott. A megbízott t. i. vett — három pár csizmát: egy párt a negusnak, két párt a két tábornagnak. Enyiből áll a hadsereg szükséglete. A rangban alantabb állók csak a velük született csizmában mennek háborúba. — **Haynald Lajos** bíboros-érseket Zombor város dispolgárává választotta azért a jótékonyaságért, hogy a város növevelésügyéről 50,000 frtos adománnyal, árvaügyéről pedig 80,000 frtos alapítvánnyal gondoskodott. A dispolgári oklevelet a napokban adták át. — **Az ischli** kórházban egy embert gondolnak, a kinek a nyakcsigolyái közül több mint egy centiméter vastagságu szarva nő. Ha letörnek belőle, nem okoz fájdalmat. A tövénél lágy egy kisse, de hova-tovább keményedik. Hossza jelenleg 20 centiméter. — **Nagy az öröm** Konstantinápolyban, mert a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a jövő évben az államdeficit csak egy millió frt lesz. — **A nápolyi szt.** Anna székesegyházban a templom védszentjének gyémántos szobrát megrabolták. Harmincz értékes gyűrűt vittek el és egy arany nyakláncot. — **Két férfi**nek esküdött örök hűséget egy hódmezővásárhelyi menyecske. — **Amerikában** a Mississippi folyó mentén levő erdőben óriási tűzvész pusztít. A folyó fölött mérőföldekre terjedő vonalon forró és füstös levegő teszi lehetetlenné a közlekedést. — **25 kilogramm dynamit** és 1600 drb robbantó gyutacsot lopott el három oláh bányász a ruszkiozabányai kőszénbányatársulat pénztárából. — **A proféta** születésnapját nagy ünneplésséggel ülték meg a napokban Konstantinápolyban. Ez alkalmából diszbankett volt a szultántól, ki alkalmi beszédet intézett a jelenvalókhöz. A miniszterek nagyon meg voltak lepelve, mert állítólag ez volt az első eset, hogy egy szultán nyilvánosan beszédet mondott. Végre is fejcsóválva hagyták el a termet. — **Ritka tolvaj** Székesfehérvárról egy boltosinas egy levél-szekerényt tört fel s a leveleket ellopta belőle, hogy levegye a felragasztott bélyegeket s esetleg értékesítse. — **Vaddisznóhúst** ettek e hó 1-én minden deési uri háznál. Nagy szerencsétlenség vaddisznó-vadászatot tartott ugyan is e napon öt deési uri ember s ez alkalommal az öt vadász öt vaddisznót terített le. — **Szűzdhányt** csempésztek a napokban betlehemesek Bajsára. A fiánczok szemügyre vették a betlehemet s kitűnő szagló tehetségükkel felfedezték benne a szűzdhányt, s ezt elkobozták, a jámbor betlehemeseket pedig letartóztaták.

A kézdívásárhelyi takarékpénztár 1887. nov. havi üzletforgalmának kimutatása.

Bevétel:

	frt kr.
Pénztárkéslet 1887. nov. hó 1-én	4123.64.
Betéti számlán 90 tételre	13483.35.
Leszámlított váltó-számlán	139678.—
Előlegkölcsön-	115.—
Zálogkölcsön-	573.—
Többek számláján	7500.—
Jelzálogkölcsön számlán	4920.—
Tiszti előleg-számlán	15.—
Intézeti ház számlán	5.—
6% kamat-	2836.03.
Illeték-	1858.78.
Kezelési költség-számlán	103.48.
Intézeti házi-jövedelmi számlán	33.34.
Visszeszámlított váltó-számlán	170.—
Ügyészi költség-számlán	29.10.
Vegyes államdíj	—75.
10% betéti államdíj-számlán	4.92
Összesen 168949.39.	

Kiadás:

Betéti számlán 57 tételre	10450.53.
Betéti folyó kamat-számlán	49.29.
Leszámlított váltó-	131543.—
Előlegkölcsön-	50.—
Zálogkölcsön-	538.—
Kifizetett osztalék-	16.—
Jelzálogkölcsön-	5475.—
Kezelési költség-	111.66.
Tiszti fizetés-	191.66.
Visszeszámlított váltó-számlán	10060.—
Ügyészi költség-számlán	42.12.
Jótékony és jutalék	—60.
Intézeti házi-jövedelmi számlán	1.50.
6% kamat-	7.62.
Visszáltó kamat	968.09.
Állami adó-	73.79.
Posta- és bélyegdíj-	10.18.
Pénztár-maradvány 1887. okt. hó 30-án	6360.40.
Összesen 168949.39.	

Kézdí-Vásárhely, 1887. november hó 30.

Benkő Gyula,
könyvvezető.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén,
december 6-án.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	99.75
Magy. papírdárdék 5%	85.75
Magyar vasúti kölcsön	149.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	95.75
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államköt. III.	112.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.25
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	104.—
Temes-bánati földterherm. kötvény	104.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.50
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.50
Magyar nyereség-sorsjegykölcsön	124.75
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	124.—
Osztrák járdék papírban	81.30
Osztrák járdék ezüstben	82.75
Osztrák járdék aranyban	111.75
1860. államsorsjegyek	134.50
Osztrák-magyar bankrészvény	88.5—
Magyar hitelbank-részvény	285.40
Osztrák hitelintézet-részvény	279.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.92
20 frankos arany	9.94
Német birodalmi márka	61.80
London (2 havi váltókért)	126.10
20 márka arany	12.34

Piaci árak

Kézdi-Vásárhelyt, december 1-én.

Buza (tisza)	hektóliterenkint 5 frt 20 kr
„ (elegy)	— frt — kr
Rozs (tisza)	3 frt 15 kr
„ (elegy)	— frt — kr
Arpa (tisza)	3 frt — kr
„ (elegy)	— frt — kr
Zab	1 frt 60 kr
Törökbuza	3 frt 80 kr
Kása (köles)	hektóliterenkint 8 frt — kr
„ (árpa)	24 frt — kr
Borsó	6 frt — kr
Lencse	10 frt — kr
Fuszulyka	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	1 frt — kr
Marhahús	kilogr.-kint — frt 24 kr
Disznóhús	— frt 40 kr
Juh-hús	— frt 20 kr
Szalonna	— frt 60 kr
Faggyu (nyers)	— frt 20 kr

Felölös szerkesztő:

Ífj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ífj. Kovács Dániel.

Sz. 6103. tkkvi

1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bocs Györgyné Borcsa Ágnes végrehajtónak ífj. Bodor János hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tökévelés s járuléka iránti végrehajtási ügyben a kézdívásárhelyi kir. törvényszék területén lévő K.-Szentlélek községben fekvő, a kézdíszentléleki II. Rész. 39. sz. tjkvben A + a foglalt 140., 141. hr. szám 38 frt, 470. hr. sz. 35 frt becsértékű ingatlanokra, a C. 1. a. haszonélvezeti jog sérelme nélkül a kézdíszentléleki 233. sz. tjkvben 455., 456/1. hr. sz. 15 frt becsértékű ingatlanokra, a C. 1. a. haszonélvezeti jog sérelme nélkül a kézdíszentléleki I. Rész. 787. sz. tjkvben 1789., 1790., 1791. hr. sz. 78 frt becsértékű ingatlanokra, a C. 1. a. haszonélvezeti jog sérelme nélkül a kézdíszentléleki II. Rész. 59. sz. tjkvben 648., 649., 650., 664. hr. sz. 5 frt, a kézdíszentléleki II. Rész. 60. sz. tjkvben 284/1. hr. sz. 3 frt, a kézdíszentléleki I. Rész. 948. sz. tjkvben 6966., 6967., 6968., 6969., 6970. hr. sz. 10 frt, a kézdíszentléleki I. Rész. 1841. sz. tjkvben A + a foglalt 1164., 1165. hr. szám 479 frt becsértékű ingatlanokra az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-sa a. és d. pontja értelmében a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban az

árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi január hó 2-án d. e. 9 órakor K.-Szentlélek községében a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át telekkönyvi testenkint készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság kirendelt egyes bírója 1887. évi november 8-ik napján.

Szotyori József,
kir. törvénysz. bír.

Sz. 371. — 1887.

v. h.

Árverési hirdetés.

Alólírt kir. bírósági végrehajtó a k.-vásárhelyi tekintetes kir. járásbírósnak 1887-ik évi 3053. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré teszi, miszerint végrehajtató kézdíjakabfalvi Koszti Kelemen Ándrásnak 16 frt o. é. követelése s járuléka iránt végrehajtást szenvedők kézdípolyáni Boldizsár János kisebb, Bokor Ferencz hinti, Kovács Pál felszegi és Bokor Györgytől kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt 340 frtra becsült ingóságok, u. m. egy 4 éves fehér tehén, 2 koros jármos ökör, az egyik fakó a más szürké, egy koros kék tehén és egy vasas szekér, két kék szőrű jármos tehén nyilvános bírói árverezésen készpénzért el fognak adni, minek K.-Polyánban a község házánál leendő eszközzésére határidőül 1887. évi december hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája tűzött ki, mely árverésre a vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdekelt ingóságok emez árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 180. §-a szerint, szükség esetében becsáron alólis eladni fognak; a lefoglalt ingóságok netaláni elsőbbségi igénylői pedig figyelmeztetnek, hogy jogaikat alólírt kir. bír. végrehajtónál K.-Vásárhelyt és az árverés napján a helyszínen K.-Polyánban az árverés kezdetéig szabályszerűen érvényesítsék, mert különben igényeik későbbben figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1887-ik évi december hó 4-én.

Nagy Dániel,
kir. b. végrehajtó.

Sz. 2936. k. ig.

1887.

Hirdetmény.

Az 1884-ik évi XVII. t.-cz. értelmében az iparhatósági bizottsági tagok az 1888. évre újra választatnak; a választási névjegyzék kiigazított, mely a tanácsház asztalára 15 napig ki van téve; azt mindenki a hivatalos órak alatt délelőtti 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig megtekintheti és észrevételét megteheti.

A választás pedig folyó hó 27-én fog megtartatni, a hová a választó jogosultak szavazatuk beadására meghívottak. A választás reggeli 9 órakor a tanácsház nagytermében veendi kezdetét. 20 tag választatik a városi tanács és 20

tag a helybeli szolgabírói hivatal mellé. A választás szavazati lapokkal történik. Kézdi-Vásárhelyt, 1887. decz. 5.

Szócs József,
polgármester.

Sz. 2901. köz.ig.

1887.

Árverési hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város tanácsa ezenel közhírré teszi, miszerint a felső piaci vámszedési jogot a sertésekről szedendő vámjoggal és a piacz takarítását a melékutezákkal együtt a jövő 1888-dik évre jelen év december hava 11., 18. és 27-ik napjain, mindenkor délután 2 órakor, az elsőt a legtöbbet ígérőnek, a másodikat pedig árlejtés utján bérbe fogja adni; miről bérelni szándékozók azon hozzáadással értesítetnek, hogy zárt ajánlatok is elfogadtatnak s az árverési és árlejtési feltételeket pedig a hivatalos órák alatt a tanácsház termében bármikor is megtekinthetik.

Kézdi-Vásárhely város tanácsa, 1887. december 1-én.

Szócs József,
polgármester.

Sz. 6147 — 1887.

Árverezési hirdetmény.

Sárfalva község korcsmárlási joga az 1888—89-ik évre haszonbérbe kiadandó lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközzésére f. évi december hó 13-ának d. e. 9 óráját tűzöm ki.

Miről árverezni ohajtók azon észrevétellel értesítetnek, miképen a részletes feltételek irodámban és a község előjáróságánál bármikor megtekinthetők. Árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverezést megtartó főszolgabíró kezéhez letenni köteleztetnek.

Az árverezésen írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

K.-Vásárhely, 1887. decz. hó 1.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Sz. 6043 — 1887.

Árverési hirdetmény.

Ikaalva község korcsmárlási joga az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó

lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközzésére f. évi december hó 12-ének d. e. 9 óráját tűzöm ki.

Miről árverezni ohajtók azon észrevétellel értesítetnek, mikép a részletes feltételek irodámban és a községi előjáróságnál bármikor megtekinthetők.

Árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt az árverést megtartó főszolgabíró kezéhez letenni köteleztetnek.

Az árverésen írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

K.-Vásárhely, 1887. nov. hó 27-én.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Sz. 6043 — 1887.

Árverési hirdetmény.

Feltorja község korcsmárlási joga az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközzésére folyó évi december hó 12-ének d. u. 4 óráját tűzöm ki.

Miről árverezni ohajtók azon észrevétellel értesítetnek, mikép a részletes feltételek irodámban és a községi előjáróságnál bármikor megtekinthetők.

Árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt az árverést megtartó főszolgabíró kezéhez letenni köteleztetnek.

Az árverésen írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

K.-Vásárhely, 1887. nov. hó 27.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Sz. 6043 — 1887.

Árverési hirdetmény.

Futásfalva község korcsmárlási joga az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközzésére folyó évi december hó 12-dikének d. e. 12 óráját tűzöm ki.

Miről árverezni ohajtók azon észrevétellel értesítetnek, mikép a részletes feltételek irodámban és a községi előjáróságnál bármikor megtekinthetők.

Árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt az árverést megtartó főszolgabíró kezéhez letenni köteleztetnek.

Az árverésen írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

K.-Vásárhely, 1887. nov. hó 27-én.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Temetkezési vállalat.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, miszerint Kézdi-Vásárhelyt a Cserey-féle házban temetési cikkekkel berendezett

TEMETKEZÉSI VÁLLALATOT

nyitottunk, hol kaphatók **diszes ravatalok** mindennemű temetéshez, **gyászkocsik** többféle diszitással, **sirkoszoruk**, továbbá **érez-** és **fakoporsók** nagy választékban.

Temetéseket elvállal 25 frtól 300 frtig.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

BÁNDY és SÉRA.

Érez- és fakoporsó-raktár.

1—3

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelyt.